

Föreningen SVENSKA ÖSTERBOTTNINGAR I STOCKHOLM

Nummer 3 2006

Postgiro: 71 55 16-1

Efter den otroligt varma sommaren och likaså fortsatt varma hösten är mörkret på plats. Det finns anledning att fundera över den så kallade växthuseffekten är det en ren tillfällighet med denna värme eller börjar obalansen i naturen visa sig på allvar?

Värmen var också på topp på den gemensamma finlandssvenska festen på Flemings. En mycket trevlig tillställning, god mat, fin musik, festtal av FRIS förbundsordförande Jan Ekman och Ragnvald Davidsson, en av initiativtagarna till grundandet av FRIS. Det var allmänt gemytlig stämning. Jag träffade en klasskamrat från Vasa Svenska Flicklyceum (smaka på det gamla hedersvärda namnet!) som jag inte träffat på 43 år. Det tog några minuter innan vi kom på att vi gått i samma klass! Jojo, även om jag inte är direkt tror att jag ser ut som 13 år längre så är det svårt att fatta att jag inte ser ut som åtminstone 25... vilket får mig att tänka på en historia: Det var en gång en gammal fiskargubbe som hittade en spegel på stranden. Han hade aldrig i

sitt liv sett en spegel. Han tittade i den och utbrast: Nämen, det är ju pappa! Han tog med sig spegeln hem och gömde den i källaren. Varje kväll gick han ner i källaren och tittade i spegeln. Han fru blev misstänksam, vad höll gubben på med, höll han en ung älskarinna gömd i källaren? En dag när han inte var hemma beslöt hon sig för att minsann undersöka saken. Hon hittade spegeln, tittade i den och utbrast i sin tur mycket belåtet: Jaså, var det bara en gammal kärring! Nåja, det sägs ju ihärdigt att man inte är äldre än vad man känner sig.

Alla föreningar överlag har nu en rätt hög medelålder på sina föreningsmedlemmar. En del personer tror att det är en omöjlighet att aktivera ungdomar i föreningslivet. Tiderna ändras oåterkalleligen på alla områden, en annan typ av "växthuseffekt"? Föreningarnas styrelser planerar och driver olika typer av aktiviteter under året men antalet deltagare blir färre och färre, ofta är bara delar av styrelsen på plats. Jag har efterlyst tips på aktiviteter som intresserar våra medlemmar men inte fått många tips. Snart ska det planeras för nästa år, vad ska vi boka in? Teaterbesök, stadsvandringar, guideade turer på museer...idéer, skicka mejl eller kort till mig!

Krister, föreningens idéspruta och fixare, är redan långt framme med planering för en sommarfest, eventuellt i Tantolunden i samarbete med flera föreningar.

Berit ger oss smakprov ur sin receptskatt, recept som gör en varm om hjärtat.

Jag har den äran att presentera Gunnel Lundquist och hennes dotter Anna som i detta utskick berättar härliga kåserier som också värmer hjärtat.

Peter fortsätter med mustiga sannskildringar ur sin levnadshistoria. Den mannen har inte bara som katten nio liv, han har minst nio gånger nio liv och till sist har han landat riktigt stadigt på fötterna. Han har inte levt i skyddad verkstad om man säger så, en färgstark kille med mycket värme och rå humor!

Till sist vill jag berätta om en slingerkrasse som följde med som pytteliten friåkare till en planta som jag köpte på Zetas i våras. Då var det två ynkliga blad som jag höll på att rensa bort som ogräs. Nu är den metervid i omkrets med flera hundra blommor! Kan det bero på växthuseffekten?

Hur som helst, väl mött!

Anne

GLÖGGMINGEL

Vi firar även i år självständighetsdagen 6 december med glöggmingel på FRIS huset. Tid: 18,30. Adressen är: Bellmansgatan 15. Kom förbi och mingla med andra österbottningar!

Den 17 dec kl 15 sjunger Österbottniska kören i programmet "De vackraste julsångerna" i Finska kyrkan. Kom med och sjung vackra julsånger.

VÄLKOMNA!

Berits matruta

FRUKTSOPPA

c:a 1,6 liter färdig soppa till 6-8 personer.

Blötlägg i 1,5 liter vatten i 6-12 timmar:

250 gr (1 påse) torkad blandfrukt,
1,5 dl russin
1-2 bitar kanelbark

1 dl sirap tillsättes och
1-2 dl saft, t ex svartvinbärssaft, som gör soppan syrligare.

Koka allt tillsammans i blötlägningsvattnet i 10-15 min eller tills frukten är riktigt mjuk. Späd med mera vatten om det behövs. Redning: 3 msk potatismjöl röres ut i 2 dl kallt vatten.

Dra kastrullen till sidan av plattan och rör ner redningen i soppan, litet i taget till önskad konsistens. Potatismjöls redning får inte koka, endast sjuda. Kokning gör soppan seg och klibbig. Har soppan blivit för tjock går det bra att späda med vatten eller saft i efterhand. Smaka av det syrliga och söta. Håll upp soppan, sockra ytan för att undvika "skinn". Gör soppan en dag i förväg så att den är riktigt kyld, när den ska serveras.

Soppan serveras tillsammans med varm risgrynsgröt i djup tallrik.

RISGRYNSGRÖT

Till 5-7 personer.

2 dl vatten kokas upp i smörad kastrull

2 dl risgryn (långkornigt Jasminris) tillsättes och kokas under omröring tills allt vatten kokat in. Enligt mitt tycke ska det kännas att man äter risgryn. Grötriset kokar sönder.

1 liter mjölk (ej lättmjölk) tillsättes, rör om tills mjölken kokar upp.

Stäng av plattan, sätt på locket, låt kastrullen stå kvar på plattan ett par timmar. Eller ställ kastrullen på en tjock träskärbräda.

När grynen har svällt och är "kokta", rör om i gröten, späd med lite mjölk och koka några minuter för att få rätt konsistens. Smaka av med 1 tsk salt. Gröten tjocknar något av saltet.

Undvik att koka gröten efter saltningen, den kan "skära sig".

Risgrynsgröten serveras med mjölk och kanelsocker eller fruktsoppa.

Smaklig måltid!

Berit

JULFEST

Föreningen Svenska Österbottningar i Stockholm firar julfest den 2 december 2006 kl 18.00 i Kallhäll, Folkets hus.

Vi hälsar er välkomna med glögg och pepparkakor. Det blir ett kort och lättsamt program med körsång av Österbottniska kören, gästartist(er), överraskningar, lotteri mm.

Traditionellt julbord till ett pris av 280 kronor.
Betalt vid entrén.

Drycker till julbordet kan köpas i baren.

Mac Olsons orkester spelar till dansen.

Bindande anmälan senast den 22 november till:

Göran Nordling tel. 580 32 234 eller Karin Holmlund tel. 580 31 624

Arrangör Österbottniska kören i Stockholm

INGRIDS PEPPARKAKOR

1½ glas sirap, 1 glas vatten (2 dl), 4 hg socker, 1 tsk ingefära, 1 msk kanel, 1 msk nejlikor.

Sirap, vatten, socker och kryddor kokas upp

3 hg smör, 1 msk bikarbonat lägges i (får ej koka) röres tills smöret smält.

1 kg vetemjöl iröres när smeten svalnat. 4 dl mjöl kan byta ut till rågmjöl.

OBS! Inget mjöl ska behövas till utbakningen.

Låt degen vila till nästa dag. Det är lätt att kavla ut degen med hjälp av smörpapper. Ta ut olika figurer. Gräddas på plåt med bakpapper i 225 – 250 grader C i c:a 6-10 minuter.

Den här degen är lätt att baka ut för stora och små bagare.

Vi över 60 är på gång.....

OBS! Ny dag och tid för jullunchen för att inte kollidera med körens julfest som följer Första Advent i almanackan.

Årets jullunch blir fredagen den 8 december kl 11.30 på Maria Hissens Café, Bellmansgatan 2 på Söder. T-bana till Slussen eller Mariatorget. I jullunchen ingår lättöl eller bordvatten. Medan vi väntar på att ett buffébord dukas upp, bjuder vi på glögg och pepparkakor. Vi behöver få bindande anmälan senast tisdag 28 nov.

Lunchen betalas på plats till en kostnad av c:a 130 kr. Anmäl till Annie Karjalainen, tel 08-742 75 00 eller Berit Bäckfors, tel 08-711 80 09, e-post: beritbackfors@globalnet.net

Om vi tittar framåt till nästa år blir första träffen onsd 14 februari, andra onsd 14 mars.

I april passar det bättre med onsd 18:de för att undvika Påsken och onsd 9 maj är sista gången för säsongen.

Du som är intresserad av att lära dig data kontakta Kanelbullen, Internetcafé för seniorer, på samma adress. För mera information ring 08-694 82 33. Öppet vardagar kl 11-15.

På Arena Norden, Hantverkargatan 33 finns det bl a tidningar från Österbotten.

FRIS kansli är numera öppet varje vardag f m.

Vi ses!

Berit Bäckfors

Frosseri i nostalgi – Gunnel Lundqvist

Finland lämnade jag för länge sen, men Finland lämnar aldrig mig. Finland är halva mitt hjärta skrev författaren Herman Lindqvist och visst är det så många av oss österbottningar känner. Vi har två länder som är våra och vi behöver dem båda för att må bra. Så är det i varje fall för mig som för snart 45 år sedan lämnade fosterlandet.

Inom mig finns barndomens landskap och miljön där jag föddes och växte upp. De är en del av min identitet. Utan den tryggheten skulle jag känna mig ensam och rotlös. Den lilla österbottniska by där jag föddes har följt med mig och den är en del av mig. Den och de andra små byar jag bodde i finns i ryggsäcken jag nu bär med mig genom livet. Jag återvänder gärna till barndomens smultronställen men har samtidigt en smula svårt att acceptera att tiden inte stått stilla i den trakt där jag barfota sprang omkring i grönskan och solskenet. Men ur allt detta jag bär med mig från förr kan jag säkert hitta svaret på utformningen av min personlighet, av min identitet. Här spelar också dialekten, min barndoms språk, en väsentlig roll. Därför känns det idag en smula tomt att ingen i min närhet finns kvar som kan kommunicera med mig på denna underbara rotväliska. När jag besöker barndomsvänner och släkt i hemtrakterna vill de flesta prata "fin högsvenska" medan jag däremot helst vill tillbaka till mitt härliga, mustiga ursprungsspråk. Det gör att situationen känns både onaturlig och tillgjord.

I dag blir jag lycklig när jag hör finlandssvenska i tunnelbana eller i kassakön i matvaruaffären. Det behövs inte mycket för att jag skall hamna i nostalgisk affekt. Hör jag i svensk TV någon finländare använda ord som "strittar" och "råddigt" kan jag bli helt lyrisk. Min rikssvenska familj har här svårt att förstå min stora entusiasm. Glansbilder är ett annat underbart ord som kan väcka minnen. Vårt rikssvenska "bokmärke" kan inte på långa vägar mäta sig med det glittriga, glansiga ordet från förr.

Börjar jag kanske bli gammal och gaggig, börjar kanske mitt närminne försvinna. Håller jag på att bli barn på nytt. "Hoppe-ligen" är jag fortfarande någorlunda klar i knoppen men om den kommer när jag börjar vackla i min tankevärld är jag säkert lycklig där jag sitter omgiven av glansbilder, memma, majvippa, motti och min röda lemonad och mumlar härliga dialektala meningar obegripliga för omvärlden men ack så underbara att ta i min mun!

I början på oktober 1996 hade jag varit full konstant i nästan 2 år, eller närmare bestämt i 22 månader! Eftersom jag varit arbetslös och pank i flera år var mitt tillstånd i livet "något" kaotiskt, inget arbete, inga pengar, inga riktiga vänner förutom en, en kompis, en kvinna som hade försökt hjälpa mig i många år men som jag bett dra åt hel...alltså varmare trakter.

Hon var den enda människan som ville mig väl i många år, men som jag bett "sköt dig själv", jag kan sluta dricka när jag själv vill!!! Vilken lögn, men jag är 100% säker på att jag trodde på detta själv, jag vågade nog inte se hur det egentligen låg till i mitt fall.

Till saken hör att jag nästan alltid under 3-4 år före 1996 ringde denna dam i fyllan och villan både i tid och otid. Detta resulterade i att Yvonne, som damen heter, inte svarade i telefon efter kl 20.00 på kvällen, hon visste att det var jag som ringde på fyllan och "ville något". Om det sedan var pengar, mat eller bara en plats att vila på spelade ingen roll, hon klarade inte av att se mig i det tillstånd jag var då. Detta var i ett hänseende helt rätt, då fick jag en orsak att dricka ännu mer, ingen tyckte om mig, självömkan, tycka synd om mig själv...perfekt för att fortsätta dricka!

Nå, i början av oktober 1996 satt jag allt som oftast och funderade över mitt usla liv och hur jag "lättast" skulle kunna slippa det samma. Till saken hör att jag från början av 1992 var totalt utklassad av samhället och levde på existensminimum, vad nu detta var, jag "behövde" sprit för att bli full, dränka mina sorger och bedrävelser. Jag är och var en mycket kreativ kille av Guds nåde, jag var helt enkelt tvungen att öppna en egen småindustri i en verkstad på Söder, där kokade jag mitt eget brännvin.

Så till saken, där i början av oktober 1996 satt jag i min lägenhet och var helt slut på allt och alla och framför allt mig själv, jag tog ett beslut för att slippa allt detta, jag bad Gud om hjälp att jag skulle få dö. Jag satte en 5 liters dunk med HB (hembränt) på bordet och fick för mig att jag skulle ta livet av mig genom att dricka upp 5 liter brännvin! Nå, inte gick detta heller!!!

Jag vaknade samma natt på golvet i min lägenhet med en bakfylla som innefattade 22 månaders konstant drickande, ett totalt ras av mig som människa, medmänniska, far etc...ett användande av rusdrycker i nästan trettio år, denna bakfylla kan inte beskrivas i ord. Där låg jag på golvet, visserligen inte död men inte heller levande i någon annan bemärkelse än ett VRAK. Denna totala ångest var så grym, önskar inte min värsta fiende detta fruktansvärda tillstånd.

Men då, hur detta gick till vet jag ej, slog jag Yvannes nummer med skakande händer och skakande kropp. Klockan var mellan 3 -5 på morgonen och HON SVARADE! HON som ej svarat i telefon när jag ringt på 2 år!

Det enda jag sa var: Nu, Yvonne är jag klar. Nu får du hjälpa mig!!!!

Vad som hände sedan skall jag försöka återge en annan gång, men det var ljuvligt mitt i allt elände. Att sluta dricka för mig var det allra enklaste, sedan började problemen med att leva ett normalt liv. Jag är evigt tacksam för att Yvonne svarade den natten, hon räddade mitt liv, innan jag ringde den natten kände jag hur livet höll på att ta slut helt enkelt bara rinna ut ur kroppen.

Idag har jag varit konstant nykter utan återfall i 10 år och inte rökt på 7 år, jag har ETT LIV det som jag trodde var omöjligt för lite över 10 år sedan.

Tillverkningen av sprit lade jag också ner för 10 år sen, visserligen har jag fortfarande eget företag men nu som alkohol-och drogterapeut!

Peter Hudd.

... och ni skola finna honom på de mest
sällsamma platser

"Holiday song"

av Paddy Chayefsky översättning av Dave Liebkind

Teaterföreningen Grannfolket presenterar:

En pjäs om en judisk chazn (kantor) som förlorat sin tro men som genom en serie märkliga händelser återfinner den. Handlingen utspelar sig i ett judiskt hem i New York strax efter andra världskriget.

Plats: Teater Pero, Sveavägen 114

Speldagar: 28.10 kl 19.00, 29.10 kl 17.00, 3.11 kl 19.00, 4.11 kl 16.00, 5.11 kl 17.00, 24.11 kl 19.00, 25.11 kl 16.00, 26.11 kl 17.00

Biljettbokning: tel 612 99 00 eller www.pero.se

Pris: 120kr inkl. kaffe m. bröd

Längd: 1 tim 20 min inkl.paus